POLISI AR GYFER PLANT SYDD YN DERBYN GOFAL

Blwyddyn Academaidd 2026 - 2027

Polisi ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal

Cysylltiadau â hawliau'r Plentyn:

Yn Ysgol Gynradd Groes-wen Primary School rydym yn mabwysiadu hawliau'r plentyn ym mhob Polisi. Dyma'r erthyglau sydd o'r pwys mwyaf i'r Polisi hwn:

Confensiwn ar Hawliau'r Plentyn

1. Diffiniad o blentyn

Plentyn yw unrhyw berson o dan 18 oed.

2. Dim gwahaniaethu

Mae gan bob plentyn yr holl hawliau hyn, ni waeth pwy ydynt, ble maent yn byw, pa iaith y maent yn ei siarad, beth yw eu crefydd, beth yw eu barn hwy, sut olwg sydd ar, os ydynt yn fachgen neu'n ferch, os oes ganddynt anabledd, os ydynt yn gyfoethog neu'n dlawd, ac ni waeth pwy yw eu rhieni neu eu teuluoedd na beth mae eu rhieni neu eu teuluoedd yn ei gredu neu'n ei wneud. Ni ddylid trin unrhyw blentyn yn annheg am unrhyw reswm.

3. Buddiannau gorau'r plentyn

Pan fydd oedolion yn gwneud penderfyniadau, dylent feddwl am sut y bydd eu penderfyniadau'n effeithio ar blant. Dylai pob oedolyn wneud yr hyn sydd orau i blant. Dylai llywodraethau sicrhau bod plant yn cael eu hamddiffyn a'u bod yn derbyn gofal gan eu

rhieni, neu gan bobl eraill pan fo angen hynny. Dylai llywodraethau sicrhau bod pobl a lleoedd sy'n gyfrifol am ofalu am blant yn gwneud gwaith da.

8. Hunaniaeth

Mae gan blant yr hawl i'w hunaniaeth eu hunain – cofnod swyddogol o bwy ydynt sy'n cynnwys eu henw, cenedligrwydd a chysylltiadau teuluol. Ni ddylai neb dynnu hyn oddi arnynt, ond os bydd hyn yn digwydd, rhaid i lywodraethau helpu plant i gael eu hunaniaeth yn ôl yn gyflym.

9. Cadw teuluoedd gyda'i gilydd

Ni ddylid gwahanu plant oddi wrth eu rhieni oni bai nad ydynt yn derbyn gofal priodol – er enghraifft, os yw rhiant yn brifo neu os nad yw'n gofalu am blentyn. Dylai plant nad yw eu rhieni'n byw gyda'i gilydd gadw mewn cysylltiad â'r ddau riant oni bai y gallai hyn niweidio'r plentyn.

20. Plant heb deuluoedd

Mae gan bob plentyn na all ei deulu ei hun ofalu amdano'i hun yr hawl i dderbyn gofal priodol gan bobl sy'n parchu crefydd, diwylliant, iaith ac agweddau eraill y plentyn ar eu bywyd.

21. Plant sy'n cael eu mabwysiadu

Pan fabwysiedir plant, y peth pwysicaf yw gwneud yr hyn sydd orau iddynt. Os na ellir gofalu am blentyn yn briodol yn ei wlad ei hun – er enghraifft drwy fyw gyda theulu arall – yna gellid ei fabwysiadu mewn gwlad arall.

28. Mynediad at addysg

Mae gan bob plentyn yr hawl i addysg. Dylai addysg gynradd fod am ddim. Dylai addysg uwchradd ac uwch fod ar gael i bob plentyn. Dylid annog plant i fynd i'r ysgol i'r lefel uchaf posibl. Dylai disgyblaeth mewn ysgolion barchu hawliau plant a byth defnyddio trais.

29. Nodau addysg

Dylai addysg plant eu helpu i ddatblygu eu personoliaethau, eu doniau a'u galluoedd yn llawn. Dylai eu haddysgu i ddeall eu hawliau eu hunain, ac i barchu hawliau, diwylliannau a gwahaniaethau pobl eraill. Dylai eu helpu i fyw'n heddychlon a diogelu'r amgylchedd.

Dogfen a ddefnyddiwyd i greu a chefnogi'r Polisi hwn: Crëwyd ar y cyd â chylchlythyr: Dogfen ganllawiau rhif: 255/2017 Dyddiad cyhoeddi: Tachwedd 2017 gan Lywodraeth Cymru

Rôl:

Yn Ysgol Gynradd Groes-wen Primary School, dylid rhoi'r un amlygrwydd i rôl y person dynodedig ar gyfer plant sy'n derbyn gofal yn yr ysgol â rolau allweddol eraill fel y Cydgysylltydd Anghenion Addysgol Arbennig(SENCo) (a elwir hefyd yn Gydlynydd Anghenion Dysgu Ychwanegol(ADY)) a'r uwch berson dynodedig (DSP) ar gyfer amddiffyn plant.

Cyfrifoldebau gweithwyr proffesiynol allweddol:

Mae'n hanfodol bod cymorth digonol ar gael i greu amgylchedd sy'n cefnogi cydweithredu effeithiol ac sy'n effeithio ar ganlyniadau gwell. Mae plant a phobl ifanc sy'n dechrau derbyn gofal yn dod yn rhan o gyfres o systemau a pherthnasoedd cymhleth. O ystyried cymhlethdod asiantaethau a gweithwyr proffesiynol sy'n cefnogi bywydau'r plant a'r bobl ifanc hyn, mae gweithio amlasiantaethol effeithiol yn hanfodol.

Pennaeth:

Er bod yn rhaid i'r corff llywodraethu benodi'r person dynodedig a hysbysu Cydlynydd LACE ei awdurdod lleol, bydd pennaeth Ysgol Gynradd Groes-wen Primary School yn allweddol yn y broses hon. Bydd y Pennaeth yn gweithio gyda'r awdurdod lleol i sicrhau bod yr hyfforddiant angenrheidiol yn cael ei ddarparu i'r person dynodedig a enwir ac yn caniatáu digon o amser iddynt fynychu hyfforddiant - (fel rhan o'i ddatblygiad proffesiynol parhaus (DPP)) - a chyfarfodydd adolygu statudol ar gyfer plant sy'n derbyn gofal.

Corff Llywodraethu:

Bydd corff llywodraethu Ysgol Gynradd Groes-wen Primary School yn dynodi aelod o staff mewn ysgolion yn bennaf gyfrifol am hyrwyddo cyflawniad addysgol plant sy'n derbyn gofal ac a ddylai ymgymryd â'r rôl am flwyddyn academaidd lawn o leiaf cyn ystyried newidiadau mewn personél.

Rhaid i'r corff llywodraethu sicrhau bod y person dynodedig yn ymgymryd â hyfforddiant priodol, a ddarperir yn gyffredinol gan Gydlynydd Addysg Plant sy'n Derbyn Gofal (LACE) yr awdurdod lleol.

Dylai cyrff llywodraethu drefnu hyfforddiant ar gyfer person dynodedig sydd newydd ei benodi cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol. Bydd hyn yn galluogi rhoi'r cymorth angenrheidiol ar waith ar unwaith pe bai plentyn sy'n derbyn gofal yn ymuno â'r ysgol. Pan fo plentyn sy'n derbyn gofal ar gofrestr ysgol ond yn derbyn addysg heblaw yn yr ysgol

(EOTAS), cyfrifoldeb yr ysgol yw sicrhau diogelwch y plentyn hwnnw. Os nad yw plentyn sy'n derbyn gofal ar y gofrestr a'i fod yn defnyddio darpariaeth EOTAS, yr awdurdod lleol (fel y rhiant corfforaethol) sy'n gyfrifol am sicrhau diogelwch y plentyn hwnnw.

Bydd rôl y DSP yn cynnwys:

Trefniadau sydd gan yr ysgol ar waith ar gyfer derbyn plant sy'n derbyn gofal:

Rheolir derbyniadau drwy'r Awdurdod Lleol ac rydym wedi mabwysiadu eu Polisi derbyn. Pan fydd CLA yn dod yn aelod o'r Ysgol. Bydd y DSP yn trefnu i siarad â'r rhieni mabwysiedig ac unrhyw asiantaethau eraill a allai fod yn gysylltiedig er mwyn rhoi cynllun cymorth ar waith yn ôl yr angen.

Monitro data presenoldeb, asesu a chyflawniad plant sy'n derbyn gofal yn yr ysgol ar sail unigol neugyfunol:

Mae monitro cynnydd pob plentyn yn rhan o wead Ysgol Gynradd Groes-wen Primary School. Ein nod yw sicrhau bod disgyblion yn gwneud y cynnydd disgwyliedig ar gyfer eu hoedran a'u gallu. Byddant yn cael prawf sylfaenol (gwaelodlin) a bydd hyn wedyn yn cael ei ddefnyddio i fesur cynnydd.

Bydd monitro presenoldeb yn rhan bwysig o'r darlun cyfan o ran llesiant a'r cymorth a ddarperir a gallai fod ei angen ar y teulu ar gyfer y disgybl.

Trefniadau dal i fyny pan nodir y bylchau yng ngwybodaeth ac addysg y plentyn:

Yn seiliedig ar y llinell sylfaen, bydd modd addasu'r addysgu i anghenion y plentyn. Os oes angen ymyrraeth bellach yna cysylltwch gyda'r cydlynydd ADY bydd rhaglen yn cael ei rhoi ar waith.

Anogaeth gydag ymgysylltiad y plentyn â chlybiau ar ôl ysgol a chyngor yr ysgol:

Bydd pob plentyn yn CA2 yn cael cyfle i gymryd rhan mewn clybiau ar ôl ysgol a bydd hyn yn cael ei annog yn gadarnhaol gyda'r teuluoedd. Mae'r cyngor ysgol yn Ysgol Gynradd Groes-wen Primary School yn cael ei bleidleisio gan yr arglwyddi a bydd pob disgybl yn cael ei annog i gymryd rhan yn y broses.

Trefniadau i gael mynediad i hafan ddiogel neu gwnsela mewn ysgolion os oes angen:

Mae'r ysgol yn darparu cymorth ELSA i ddisgyblion ac mae hyn yn darparu pecyn anogaeth pwrpasol ar gyfer pob plentyn unigol yn unol â'u hanghenion. Os oes angen mwy o ymyrraeth, yna wrth gydweithio gyda'r Cydlynydd ADY, bydd yr ysgol yn troi at asiantaethau o fewn awdurdod lleol Caerdydd i ddarparu cymorth.

Trefniadau i sicrhau bod Cynlluniau Addysg Personol yn cael eu cwblhau a gellir mynychu'r cyfarfodydd adolygu amlasiantaethol:

Bydd hyn yn ddisgwyliad yn Ysgol Gynradd Groes-wen Primary School ar gyfer pob CLA.

Cymhwyso gwaharddiad fel sancsiwn a defnyddio dewisiadau amgen i waharddiadau cyfnod penodol (megis gwasanaeth cymunedol) neu i waharddiad parhaol (megis symudiad a reolir)

Bydd pob gwaharddiad yn dilyn canllawiau Llywodraeth Cymru. Bydd symudiadau a reolir yn golygu gweithio'n agos gydag asiantaethau dan sylw a byddem yn cefnogi'r holl anghenion pontio.

Trefniadau ar gyfer pan fydd plentyn yn gadael yr ysgol o ganlyniad i symud lleoliad neu ar bwynt gadael naturiol

Fel yn y pwynt uchod, bydd yr ysgol yn cefnogi'r holl anghenion pontio.

Cyfeiriad at y polisi a'r person dynodedig a enwir ar gyfer derbyn gofal children ym m prosbectws yr ysgol:

Bydd y DSP a enwir yn cael ei gynnwys yn y prosbectws ar gyfer Ysgol Gynradd Groes-wen Primary School.

Mae gan y person dynodedig rôl hollbwysig fel arweinydd ac hyrwyddwr ar gyfer plant sy'n derbyn gofal. Mae angen iddynt allu gweithio gyda chorff llywodraethu'r ysgol i sefydlu polisi ysgol a goruchwylio'r broses o'i weithredu.

Mae hyn yn golygu:

• hyrwyddo dyheadau uchel ar gyfer plant sy'n derbyn gofal

• monitro deilliannau dysgu

• grymuso staff yr ysgol i gyfrannu at addysgu a phrofiadau dysgu ehangach plant mewn gofal

• cynnal trafodaethau gyda'r plentyn sy'n derbyn gofal; A

• bod ag empathi â chymhlethdod bywydau plant sy'n derbyn gofal. Disgwylir y bydd y person dynodedig ar gyfer plant sy'n derbyn gofal yn sicrhau:

• mae'r ysgol yn rhannu ac yn cefnogi disgwyliadau uchel ar gyfer plant sy'n derbyn gofal. Dylai'r ysgol ystyried gweithredu prosiectau sy'n gweithio ar gynyddu dyheadau a chynlluniau mentora (o bosibl gan bobl sydd â phrofiad o ofal) fel math o gymorth i blant sy'n derbyn gofal

• caiff lles plant sy'n derbyn gofal ei fonitro'n effeithiol ac eir i'r afael â'u hanghenion lles 8 O dan y Bil ADY, bydd ADY yn cymryd lle SenCos a fydd yn cyflawni rolau cyfatebol.

• mae gwybodaeth gyfredol a chywir ar gael am y plant sy'n derbyn gofal ar y gofrestr. Dylai hyn gynnwys manylion gweithwyr cymdeithasol a gofalwyr, hefyd, gwybodaeth sy'n ymwneud â phersonau na ddylai'r plentyn gysylltu â nhw

• meithrin diwylliant o gydweithio cadarnhaol a lle mae anawsterau cyfathrebu'n codi gyda gweithwyr cymdeithasol neu ofalwyr, cysylltir â Chydgysylltydd LACE

• mae gwybodaeth am addysg yn cael ei throsglwyddo'n brydlon rhwng asiantaethau ac unigolion

• bod cyfnod pontio plentyn sy'n derbyn gofal o'r feithrinfa i'r ysgol ac o'r ysgol i addysg ôl-16 (addysg bellach/uwch) yn cael ei gydgysylltu'n ddidrafferth â'r holl bartneriaid dan sylw

• llunnir cytundeb cartref-ysgol gyda'r gofalwr

• cynhelir deialog rheolaidd gyda'r plentyn i ddarparu cymorth yn amgylchedd yr ysgol

• nodir anghenion addysgol y plentyn mewn ymgynghoriad â'i athro/athrawon i fynd i'r afael â nhw drwy osod heriau realistig a thargedau academaidd

• llunnir Cynllun Addysg Personol mewn partneriaeth â'r plentyn, y rhiant a/neu'r aelod perthnasol o'r teulu, gofalwr, gweithiwr cymdeithasol ac unrhyw berson perthnasol arall. Rhaid i'r Cynllun Addysg Personol fod ar gael yn y cyfarfod adolygu plant sy'n derbyn gofal er yr ystyrir ei bod yn arfer gorau cynnal yr adolygiad ADDYSG Personol ar wahân i'r adolygiad cyffredinol o blant sy'n derbyn gofal

• Mae PEPs a chanllawiau ar gael gan Gydlynydd LACE

• neilltuir digon o amser i'r ysgol gael ei chynrychioli yn yr adolygiad plant sy'n derbyn gofal

• dylid cynnal pob cyfarfod ar gyfer plant sy'n derbyn gofal (am resymau'n ymwneud â'u hamgylchiadau gofal) y tu allan i amseroedd gwersi. Os nad yw hyn yn bosibl dylid darparu ystafell briodol i sicrhau preifatrwydd ar gyfer y cyfarfod

• mae pob cyfarfod â phlant sy'n derbyn gofal ond yn cynnwys aelodau o staff yr ysgol sy'n gwbl hanfodol i'r cyfarfod hwnnw

• nid yw plant sy'n derbyn gofal yn agored i anghydfodau ynghylch cyllid a chyfrifoldebau mewn cyfarfodydd

• eir i'r afael yn ddi-oed ag unrhyw faterion sy'n codi a allai fygwth lleoliad yr ysgol.

• mae plentyn sy'n derbyn gofal sy'n cael ei ailintegreiddio i'r ysgol yn cael y cymorth angenrheidiol sydd ei angen arno i sicrhau bod y broses yn llwyddiannus

• mae cyswllt rheolaidd ar faterion, gan gynnwys presenoldeb gwael, yn digwydd gyda'r EWO

• caiff plant sy'n derbyn gofal ag anawsterau dysgu neu ymddygiad eu hasesu i nodi a darparu ar gyfer eu hanghenion cymorth

• gwneir atgyfeiriadau i wasanaethau cymorth e.e. gwneir gwasanaeth cwnsela mewn ysgolion fel y bo'n briodol

• gweithio gyda'r Pennaeth - adroddir ar gynnydd addysgol plant sy'n derbyn gofal i'r corff llywodraethu bob tymor

• mae cofrestr y plant sy'n derbyn gofal yn yr ysgol yn gyfoes

• bod hyfforddiant yn cael ei wneud i gyflawni dyletswyddau llawn y rôl yn effeithiol

Yn Ysgol Gynradd Groes-wen Primary School byddwn yn gwneud pob ymdrech i weithio'n agos gyda Swyddog LACE penodedig yr Awdurdod Lleol, Gweithwyr Cymdeithasol, Cynghorwyr Meddygol ac unrhyw asiantaethau eraill sy'n ymwneud â chefnogi'r plentyn.

Grant Datblygu Disgyblion (PDG): Plant sy'n derbyn gofal

Mae'r grant Datblygu Disgyblion ar gael gan Lywodraeth Cymru i oresgyn y rhwystrau ychwanegol sy'n atal plant a phobl ifanc o gefndiroedd difreintiedig rhag cyflawni eu potensial llawn. Darperir y PDG i gefnogi:

• dysgwyr sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim ac sy'n cael eu haddysgu mewn ysgolion a gynhelir

• dysgwyr cymwys sydd wedi'u cofrestru'n unigol mewn Unedau Plant ac EOTAS

• dysgwyr cymwys mewn lleoliadau cynnar lle cyflwynir y Cyfnod Sylfaen

• plant sy'n derbyn gofal, a chyn blant sy'n derbyn gofal sydd wedi'u mabwysiadu o ofal neu sy'n destun gwarcheidwad arbennig neu orchmynion preswylio 3-15 oed.

Rhoddir yr arian sy'n ymwneud â'r prydau ysgol am ddim (prydau ysgol am ddim cymwys) a rhan Blynyddoedd Cynnar y grant yn uniongyrchol i ysgolion drwy Gonsortia rhanbarthol ar sail clwstwr.

Pennaeth:

Cadeirydd y Corff Llywodraethu:

Dyddiad: 17.09.26

Fersiwn:	03
Dyddiad Adolygiad:	Hydref 2027